

REGULAMENT
CU PRIVIRE LA SERVICIILE DE TRANSFER INTERNAȚIONAL
DE MIJLOACE BĂNEȘTI

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament se emite în temeiul articolelor 5 lit. f), 11, 44 și 72 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21 iulie 1995.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică băncilor licențiate din Republica Moldova (în continuare bănci) care participă la sistemele de transfer internațional de mijloace bănești.

3. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Mijloace bănești – bancnote și monede metalice, disponibilități în conturi (bani scripturali).

Transfer internațional de mijloace bănești – serviciu în cadrul căruia banca plătitoare rezidentă primește de la plătitor mijloace bănești pentru a le transfera în străinătate sau serviciul în cadrul căruia banca beneficiară rezidentă pune la dispoziția beneficiarului mijloace bănești transferate din străinătate.

Sistem de transfer internațional de mijloace bănești – sistem reglementat de norme comune aferente procesării, compensării și decontării transferurilor internaționale de mijloace bănești ce se realizează între participanții sistemului.

Banca participantă - banca rezidentă plătitoare sau beneficiară, participantă la sistemul de transfer internațional de mijloace bănești.

Organizatorul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești - persoană juridică care organizează și asigură funcționarea sistemului de transfer internațional de mijloace bănești.

Plătitor – persoana fizică sau juridică care se deservește la banca plătitoare rezidentă și care își exprimă acordul de a efectua un transfer internațional de mijloace bănești.

Beneficiar - persoana fizică sau juridică care se deservește la banca beneficiară rezidentă și care este destinatarul transferului internațional de mijloace bănești.

Curs valutar – după cum este definit în art. 3, pct. 11) din Legea nr. 62 – XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară.

Riscul de credit – riscul ca la momentul scadenței unei obligații aferente unui transfer internațional de mijloace bănești și la oricare alt moment în viitor decontarea totală să nu poată fi realizată.

Riscul de lichiditate – riscul ca la momentul scadenței unei obligațiuni aferente unui transfer internațional de mijloace bănești decontarea totală să nu poată fi realizată, însă executarea acesteia fiind posibilă ulterior.

Riscul operațional - riscul ca deficiențele existente în sistemul informatic, sistemul de control intern, sistemul de comunicații, eroarea umană să cauzeze pierderi de informații sau să afecteze finalizarea decontării obligațiunii aferente unui transfer internațional de mijloace bănești.

Capitolul II. Cerințe înaintate băncilor pentru prestarea serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești

4. Banca, pînă la stabilirea relațiilor de afaceri cu organizatorul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești, aplică măsuri de identificare și de precauție în funcție de riscul

asociat organizatorului sistemului de transfer internațional de mijloace bănești. Prevederile art. 5 și art. 6 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr. 190 – XVI din 26 iulie 2007 se vor aplica în mod corespunzător.

5. Banca, cu 30 de zile calendaristice pînă la data începerii prestării serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești printr-un sistem de transfer internațional de mijloace bănești notifică Banca Națională a Moldovei, cu anexarea documentelor relevante, cu privire la următoarele:

- 1) denumirea sistemului de transfer internațional de mijloace bănești; denumirea, datele de identificare, administratorii și beneficiarul efectiv al organizatorului sistemului de transfer internațional de mijloace bănești;
- 2) procedurile de funcționare a sistemului de transfer internațional de mijloace bănești; alte date /documente, privind organizarea sistemului de transfer internațional de mijloace bănești, pe care banca le consideră necesare;
- 3) contractul care dă dreptul băncii de a presta servicii de transfer internațional de mijloace bănești în cadrul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești;
- 4) descrierea statutului, tipului de activitate a băncii în sistemul de transfer internațional de mijloace bănești;
- 5) regulile de prestare a serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești elaborate de bancă.

6. Regulile de prestare a serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești (în continuare Reguli) elaborate de bancă trebuie să conțină prevederi comune tuturor sistemelor de transfer internațional de mijloace bănești la care participă banca și să fie respectate în relațiile cu plătitorii /beneficiarii serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești.

7. Regulile trebuie să includă, cel puțin, următoarele:

- 1) denumirea sistemelor, modul de expediere /recepționare a transferului internațional de mijloace bănești (locația, actele necesare, etc.);
- 2) cerințele aferente legislației valutare cu privire la realizarea transferului internațional de mijloace bănești;
- 3) procedura de informare a plătitorului și beneficiarului privind condițiile de realizare a transferului internațional de mijloace bănești;
- 4) drepturile și obligațiile plătitorului și beneficiarului în procesul prestării de către bancă a serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești;
- 5) drepturile și obligațiile băncii participante în procesul prestării serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești;
- 6) procedura de înaintare de către plătitor sau beneficiar a reclamațiilor privind serviciile de transfer internațional de mijloace bănești, precum și modalitățile de examinare a acestora de către banca participantă.

8. Banca Națională, în termen de 30 zile calendaristice, examinează notificația și documentele anexate și comunică băncii rezultatul examinării.

9. Banca, înainte de a-și începe activitatea în cadrul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești, înștiințează Banca Națională asupra acțiunilor întreprinse pentru înlăturarea neajunsurilor depistate și comunicate băncii de către Banca Națională.

10. Banca participantă, în termen de 10 zile lucrătoare de la apariția oricăror modificări în informația prezentată la Banca Națională în conformitate cu pct. 5, subpunctele 1)-4) din prezentul Regulament, informează în scris Banca Națională despre aceste schimbări.

11. Banca participantă aprobă proceduri interne aferente desfășurării activității în sistemele de transfer internațional de mijloace bănești care urmează să fie elaborate cu respectarea prevederilor prezentului Regulament și a altor acte normative /legislative în vigoare, cu privire la:

- 1) prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prin sistemele de transfer internațional de mijloace bănești;
- 2) protecția consumatorilor serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești;
- 3) gestionarea riscurilor aferente activității în sistemele de transfer internațional de mijloace bănești.

12. Banca participantă instituie un mecanism de monitorizare permanentă a respectării de către persoanele responsabile a procedurilor proprii și întreprinde acțiuni prompte și eficiente în cazul în care depistează încălcarea acestora.

13. Banca participantă realizează segregarea responsabilităților personalului implicat în prestarea serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești, precum și stabilește cerințe aferente instruirii periodice a acestuia.

14. În cazul încetării activității în cadrul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești, banca informează în scris Banca Națională în termen de 10 zile calendaristice de la data luării deciziei definitive corespunzătoare.

Capitolul III. Prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prin sistemele de transferuri internaționale de mijloace bănești

15. Banca participantă elaborează și pune în aplicare mecanisme eficiente pentru stabilirea identității plătitorului /beneficiarului pînă la prestarea serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești.

16. În cazul transferurilor de mijloace bănești din /în contul bancar al plătitorului /beneficiarului, banca trebuie să se asigure că informația prezentată la deschiderea contului implicat în respectivul transfer internațional de mijloace bănești este actuală.

17. În cazul transferului de mijloace bănești, fără deschiderea unui cont bancar, identificarea plătitorului /beneficiarului se efectuează, cel puțin, în baza actului de identitate, iar dacă acesta este efectuat de către o persoană împuternicită, se solicită actul de identitate al acesteia și documentul care confirmă împuternicirea corespunzătoare.

18. Mesajul de însoțire al unui transfer internațional de mijloace bănești prin intermediul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești trebuie să includă, cel puțin, următoarele date cu privire la plătitor:

- 1) numele și prenumele /denumirea;

- 2) contul bancar implicat la realizarea transferului internațional de mijloace bănești /codul unic de identificare al transferului internațional de mijloace bănești în cadrul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești ce nu presupune deschiderea unui cont bancar;
- 3) adresa sau codul fiscal (IDNO/IDNP), sau data și locul nașterii.

19. Banca participantă trebuie să considere lipsa informației complete cu privire la plătitor specificată la pct. 18 drept un factor în evaluare a caracterului suspect al transferului internațional de mijloace bănești și de raportare în conformitate cu actele normative /legislative relevante.

Capitolul IV. Protecția consumatorilor serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești

20. Banca participantă asigură transparența condițiilor de executare a transferului internațional de mijloace bănești pentru toate sistemele de transfer internaționale de mijloace bănești la care participă.

21. Banca participantă publică pe pagina web-oficială și actualizează, pe măsura apariției modificărilor, Regulile de prestare a serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești și condițiile de executare a transferului internațional de mijloace bănești prin sistemele de transfer internațional de mijloace bănești.

22. Banca participantă asigură transparența condițiilor de realizare a transferului internațional de mijloace bănești prin publicarea pe pagina web-oficială proprie, cel puțin, a informațiilor cu privire la:

- 1) comisionul perceput la prestarea serviciului de transfer internațional de mijloace bănești;
- 2) termenul de executare a transferului internațional de mijloace bănești;
- 3) moneda transferului internațional de mijloace bănești;
- 4) perioada de validitate și condițiile de returnare a transferului internațional de mijloace bănești;
- 5) cursul valutar aplicat la conversia valutară în cadrul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești.

23. Transparența cu privire la comisionul perceput la prestarea serviciilor de transfer internațional de mijloace bănești printr-un sistem de transfer internațional de mijloace bănești se asigură prin: specificarea nivelului acestuia, precum și nominalizarea părții care va achita comisionul aferent transferului internațional de mijloace bănești.

24. Asigurarea transparenței în ceea ce privește perioada de validitate și condițiile de returnare a transferului internațional de mijloace bănești implică publicarea informației cu privire la: numărul de zile în care transferul internațional de mijloace bănești poate fi încasat; situațiile în care are loc returnarea transferului internațional de mijloace bănești; cuantumul din transfer și /sau comision care va fi returnat; existența /lipsa unor comisioane suplimentare, cuantumul acestora în caz de existență; etc.

25. Transparența cu privire la cursul valutar aplicat la conversia valutară în cadrul sistemului de transferuri internaționale de mijloace bănești presupune: specificarea existenței /lipsei acestuia; specificarea cursului valutar aplicat (cursul oficial al leului moldovenesc, cursul valutar stabilit de banca participantă la care se deservește plătitorul /beneficiarul) și mărimii acestuia.

26. La expedierea /recepționarea unui transfer internațional de mijloace bănești banca participantă asigură informarea plătitorului /beneficiarului despre condițiile de realizare a transferului internațional de mijloace bănești respectiv, precum și de existența Regulilor, iar la solicitarea plătitorului /beneficiarului, banca participantă le va prezenta.

27. Banca participantă stabilește modalitatea de înaintare de către plătitorul /beneficiarul unui transfer internațional de mijloace bănești și de examinare de către banca participantă a reclamațiilor privind serviciile de transfer internațional de mijloace bănești.

28. Banca participantă primește, înregistrează și examinează reclamațiile privind serviciile de transfer internațional de mijloace bănești prin sistemele de transferuri internaționale de mijloace bănești, la care aceasta participă, în conformitate cu prevederile actelor normative /legislative în vigoare.

29. Banca participantă informează petiționarul, cu privire la decizia luată, în modul stabilit de legislația în vigoare.

Capitolul V. Gestionarea riscurilor aferente activității în cadrul sistemelor de transfer internațional de mijloace bănești

30. Activitatea băncilor participante în cadrul unui sistem de transfer internaționale de mijloace bănești este pasibilă de următoarele riscuri:

- 1) Financiare, în care se includ riscurile de lichiditate și de credit;
- 2) operaționale;
- 3) alte riscuri.

31. Fără a enumera în mod exhaustiv, în categoria altor riscuri se includ riscul reputațional, riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, riscul de fraudă.

32. Banca participantă, în baza factorilor care influențează nivelul riscurilor, evaluează suficiența și eficiența mecanismelor de gestiune a riscurilor adoptate de către organizatorul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești.

33. Banca participantă evaluează mecanismele de gestiune a riscurilor financiare adoptate de către organizatorul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești, cel puțin, în funcție de următorii factori:

- 1) termenul de executare a transferului internațional de mijloace bănești și numărul participanților implicați în transferul internațional de mijloace bănești;
- 2) modul de decontare a obligațiilor aferente transferurilor internaționale de mijloace bănești (pe bază brută, pe bază netă, etc.);

- 3) existența /lipsa unui fond de garantare constituit la nivelul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești, principiile de formare și distribuire a acestuia;
- 4) solvabilitatea organizatorului sistemului de transfer internațional de mijloace bănești precum și folosirea inclusiv a criteriului de solvabilitate în selecția de către organizatorul sistemului de transfer internaționale de mijloace bănești a participanților la acesta;
- 5) periodicitatea alimentării conturilor utilizate în decontarea obligațiilor aferente transferurilor internaționale de mijloace bănești și locația acestora (conturi corespondente deschise în băncile din Republica Moldova, conturi corespondente deschise în băncile din străinătate).

34. Banca evaluează mecanismele de gestiune a riscurilor operaționale adoptate de către organizatorul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești, cel puțin, în funcție de următorii factori:

- 1) în vederea asigurării continuității proceselor ce țin de derularea activității în cadrul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești:
  - a) existența /lipsa canalelor alternative de primire /transmitere a informației aferente transferurilor internaționale de mijloace bănești;
  - b) existența /lipsa unor scenarii ale situațiilor de incident, cu segregarea responsabilității părților implicate;
  - c) existența /lipsa cerințelor privind asigurarea rezervării posturilor automatizate de lucru destinate interacțiunii cu sistemul de transfer internațional de mijloace bănești a componentelor hardware /software ale acestuia, precum și a componentelor ce asigură funcționarea acestuia (surse de alimentare neîntreruptă cu energie electrică, etc.) la nivel de bancă participantă.
- 2) în vederea asigurării securității datelor și activității de realizare a transferurilor internaționale de mijloace bănești:
  - a) securitatea canalelor de comunicații electronice, prin care se asigură primirea /transmiterea informației aferente transferurilor internaționale de mijloace bănești;
  - b) existența mecanismelor care să asigure verificarea autenticității operațiunilor efectuate prin intermediul sistemului de transfer internațional de mijloace bănești;
  - c) existența mecanismelor care să asigure controlul logic al accesului (ex. autentificarea multi-factor), segregarea responsabilităților la nivel de sistem informatic (ex. existența rolurilor cu drept de administrare, introducere /modificare, autorizare), monitorizarea acțiunilor critice la nivel de sistem de transfer internațional de mijloace bănești.

35. Banca participantă asigură gestiunea riscurilor la care aceasta poate fi expusă prin participarea în cadrul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești în vederea prevenirii angajării băncii participante în operațiuni riscante sau dubioase, precum și protecția consumatorilor împotriva riscului de a achiziționa un serviciu care ar putea să le prejudicieze drepturile și interesele legitime.

Capitolul VI. Supravegherea activității băncilor participante la sistemele de transfer internațional de mijloace bănești

36. Banca Națională efectuează supravegherea activității băncii participante într-un sistem de transferuri internaționale de mijloace bănești atât prin examinarea informațiilor prezentate de către aceasta, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, cât și prin efectuarea controalelor pe teren, în vederea determinării nivelului de conformare la prevederile actelor normative /legislative în vigoare și evaluarea măsurilor întreprinse pentru gestiunea riscurilor în vederea prevenirii angajării băncii participante în operațiuni riscante sau dubioase.

37. Trimestrial, cel târziu la data de 15 a lunii ulterioare perioadei gestionare, banca participantă întocmește și prezintă raportul privind activitatea sa în sistemele de transferuri internaționale de mijloace bănești la care participă, în conformitate cu Anexa 1 (codul formularului - 05021 trimestrial) la acest Regulament.

38. Raportul se prezintă în formă electronică, în conformitate cu Instrucțiunea privind modul de prezentare de către bănci a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei (aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.132 din 17 iulie 2008).

39. În scopul supravegherii activității băncii participante în cadrul unui sistem de transfer internațional de mijloace bănești, Banca Națională este în drept să ceară, iar banca participantă este obligată să prezinte orice informație aferentă acestuia.

Codul băncii
_____
denumirea băncii

Codul machetei	Periodicitatea	Tipul formular.	Nr. corect.
	4		

Se prezintă trimestrial, cel târziu la data de 15 a lunii ulterioare perioadei gestionare

RAPORT
privind activitatea băncii în sistemele de transferuri internaționale de mijloace bănești
pentru trimestrul ____ 20__

Codul sistemului de transfer internațional/ rândului de control	Codul monedei/ rândului de control	Numărul transferurilor		Valoarea transferurilor			
				în moneda originală		recalculată în lei moldovenești	
		expediate	recepționate	expediate	recepționate	expediate	recepționate
A	B	1	2	3	4	5	6
001	840						
	978						
	...						
	999						
002	840						
	...						
	999						
...	...						
n	...						
	999						
999	999						

Data întocmirii “__” _____ 20__

Executorul și numărul de telefon _____

NOTĂ: Raportul este întocmit în conformitate cu:

Regulament cu privire la serviciile de transfer internațional de mijloace bănești prestate de bănci, anexa nr. HCA BNM nr. _____ din _____ 2010

**Modul de întocmire
a Raportului privind activitatea băncii în sistemele de
transferuri internaționale de mijloace bănești
(codul formularului 05021)**

1. Raportul se întocmește în mod consolidat și trebuie să conțină informația veridică referitoare la bancă și unitățile acesteia (filiale, reprezentante). În raport se indică informația obținută din evidența contabilă a băncii și a unităților acesteia (filialelor, reprezentanțelor), clasificată în conformitate cu cerințele expuse în prezentul Regulament.

2. Valoarea transferurilor se indică în raport în numere întregi.

3. Valoarea transferurilor în moneda originală se recalculează în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină respectivă, stabilit de către Banca Națională a Moldovei și valabil în ziua în care s-au expediat /recepționat transferurile internaționale de mijloace bănești.

4. Coloana A este destinată indicării codului sistemului de transfer internațional și se completează cu codul respectiv prevăzut în Anexa nr. 2.

5. Coloana B se completează cu codul numeric respectiv al monedei în conformitate cu Lista valutelor străine față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc anexată la Regulamentul privind stabilirea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine (aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.3 din 15 ianuarie 2009).

6. Datele ce au caracteristici comune în coloanele A, B se prezintă în raport într-un singur rând cumulativ.

7. În coloanele 1-2 se indică numărul efectiv al transferurilor expediate/recepționate prin intermediul sistemelor de transfer internațional de mijloace bănești în perioada gestionară.

8. În coloanele 3-4 se indică valoarea efectivă în moneda originală a transferurilor expediate/recepționate prin intermediul sistemelor de transfer internațional de mijloace bănești în perioada gestionară.

9. În coloanele 5-6 se indică valoarea efectivă, recalculată în lei moldovenești, a transferurilor expediate/recepționate prin intermediul sistemelor de transfer internațional de mijloace bănești în perioada gestionară.

10. Fiecare din coloanele 1-6 a rândurilor de tipul 001.999, 002.999, ... n.999 (unde n- ultimul cod al sistemului de transfer internațional efectiv perfectat) se completează cu suma aritmetică a valorilor indicate în rândul/ rândurile aferente sistemului de transfer internațional.

11. Fiecare din coloanele 1-6 a rândului 999.999 se completează cu suma aritmetică a valorilor indicate în rândul/ rândurile de tipul 001.999, 002.999, ..., n.999 respectiv.

**CLASIFICATORUL CODURILOR UTILIZATE ÎN RAPORTUL STATISTIC
(codul formularului 05021)**

Denumirea sistemului de transfer internațional de mijloace bănești	Codul
1	2
S.W.I.F.T.	001
Western Union	002
Unistream	003
Anelik	004
Poșta rapidă	005
Contact	006
Blizko	007
Leader	008
Migom	009
Money Gram	010
InterExpress	011
Золотая корона	012
Allure	013
Coinstar	014
PrivatMoney	015
RIA Money Transfer	016
Avers	017
Get Money to family	018
BESExpress	019
Grecia Transfer	020
IntelExpress	021
Money4Family	022
Propay	023
Smith&Smith	024
Strada Italia	025
Trabex	026
Turkiye Express	027
VMT Leader	028
Xpress Money	029
Alte sisteme	100